

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Metodiskie ieteikumi izglītības iestādes attīstības plāna izstrādei

Kvalitātes novērtēšanas departamenta direktors
Rolands Ozols

2022.gada 13.jūnijā

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Ieteikumi par:

- Jēdzieni, kuri saistīti ar attīstības plāna izstrādi
- Attīstības plāna struktūru
- Iestādes misijas un vīzijas definēšanu
- Stratēģisko mērķu un uzdevumu noteikšanu
- Izglītības iestādes attīstības prioritāšu definēšanu
- Izglītības iestādi raksturojošiem rādītājiem, tai skaitā izglītības kvalitātes mērķiem
- Audzināšanas darba prioritārajiem uzdevumiem un karjeras izglītības prioritātēm

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Jēdzieni, kuri saistīti ar attīstības plāna izstrādi

Misija – izglītības iestādes definēts redzējums par to, kādēļ tā ir izveidota un darbojas. Misija atspoguļo visu mērķgrupu vajadzības

Vīzija – izglītības iestādes visu mērķgrupu kopīgi formulēts redzējums par tās turpmāko attīstību, ļaujot izprast, ko izglītības iestāde vēlas sasniegt tuvāko 3 līdz 7 gadu laikā. Izglītības iestādes vīziju var definēt cilvēkcentrētā veidā (centrējoties uz izglītojamo jeb vīzija par izglītojamo / absolventu) vai arī centrējoties uz iestādes attīstību

Stratēģiskie mērķi un uzdevumi – mērķi un uzdevumi turpmākajai attīstībai, kuri tiek definēti, veicot jomu un kritēriju izvērtējumu izglītības iestādes pamatfunkciju pilnveidei

Attīstības prioritātes un plānotie sasniedzamie rezultāti – izglītības attīstības pamatnostādņēs noteiktās prioritātes, dibinātāja un pašas izglītības iestādes noteiktās prioritātes attīstības plāna periodam

Kvalitātes mērķi – kvalitatīvi un kvantitatīvi indikatori, kuri ļauj noteikt kvalitāti, kādā izglītības iestādei jāplāno tās darbība attīstības prioritāšu, stratēģisko mērķu un uzdevumu sasniegšanai

Vērtības – audzināšanas darba prioritārie uzdevumi trīs gadiem izglītojamo personības izaugsmei formulēti cilvēkcentrētā veidā

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

1. variants – izglītības iestādes vai tās dibinātāja noteiktais attīstības plāna ietvars

Ietver:

- 1. Izglītības iestādes misiju un vīziju**
- 2. Izglītības iestādes stratēģiskos mērķus un uzdevumus**
- 3. Attīstības prioritātes un sasniedzamos rezultātus**

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

2.variants - izglītības iestādes attīstības plāns 3 gadiem

1. Ievads

2. Izglītības iestādi raksturojošie rādītāji

- Īstenotās izglītības programmas
- Izglītojamo skaits
- Nodrošinājums ar pedagogiem, atbalsta personālu un izglītības iestādes administrāciju
- Īpašais piedāvājums jeb izglītības iestādes specializācija
- Citi būtiski rādītāji

3. Izglītības iestādes misija un vīzija

4. Izglītības iestādes stratēģiskie mērķi un uzdevumi

5. Attīstības prioritātes un sasniedzamie rezultāti atbilstoši:

- Izglītības attīstības pamatnostādnēs noteiktajām 4 prioritātēm
- Pašvaldības un/vai dibinātāja noteiktajām prioritātēm
- Pašas izglītības iestādes noteiktajām prioritātēm

6. Izglītības iestādi raksturojošie rādītāji attīstības plāna noslēgumā, tai skaitā:

- Nepieciešamie ieguldījumi izglītības iestādes pamatdarbības nodrošināšanai
- Izglītības kvalitāti raksturojošie rādītāji izglītības iestādē jeb kvalitātes mērķi attīstības plāna ieviešanas noslēgumā - vidējie statistiskie mācību sasniegumi ikdienas mācībās un valsts pārbaudes darbos un citi jomās «Atbilstība mērķiem», «Kvalitatīvas mācības», «Iekļaujoša vide» un «Laba pārvaldība» raksturojošie rādītāji

7. Audzināšanas darba prioritārie uzdevumi / vērtības izglītības iestādē, karjeras izglītības prioritātes

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

3.variants - izglītības iestādes attīstības plāns 4-6 gadiem

1. Ievads

2. Izglītības iestādi raksturojošie rādītāji

- Īstenotās izglītības programmas
- Izglītojamo skaits
- Nodrošinājums ar pedagogiem, atbalsta personālu un izglītības iestādes administrāciju
- Īpašais piedāvājums jeb izglītības iestādes specializācija
- Citi būtiski rādītāji

3. Izglītības iestādes misija un vīzija

4. Izglītības iestādes stratēģiskie mērķi un uzdevumi

5. Izglītības iestādes attīstības prioritātes un sasniedzamie rezultāti atbilstoši:

- Izglītības attīstības pamatnostādnes noteiktajām 4 prioritātēm
- Pašvaldības un/vai dibinātāja noteiktajām prioritātēm
- Pašas izglītības iestādes noteiktajām prioritātēm

6. Izglītības iestādi raksturojošie rādītāji attīstības plāna noslēgumā, tai skaitā:

- Nepieciešamie ieguldījumi izglītības iestādes pamatdarbības nodrošināšanai
- Izglītības kvalitāti raksturojošie rādītāji izglītības iestādē jeb kvalitātes mērķi attīstības plāna ieviešanas noslēgumā - vidējie statistiskie mācību sasniegumi ikdienas mācībās un valsts pārbaudes darbos un citi jomās «Atbilstība mērķiem», «Kvalitatīvas mācības», «Iekļaujosa vide» un «Laba pārvaldība» raksturojošie rādītāji

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Ievads un izglītības iestādi raksturojošie rādītāji

Izglītības iestādi raksturojošie rādītāji:

- Pēdējos 2 – 3 gadus
- Šobrīd

Par ko varētu būt šie rādītāji:

- Īstenotās izglītības programmas
- Izglītojamo skaits
- Nodrošinājums ar pedagogiem, atbalsta personālu un izglītības iestādes administrāciju
- Īpašais piedāvājums jeb izglītības iestādes specializācija
- Izglītības kvalitāti raksturojošie rādītāji izglītības iestādē jeb kvalitātes mērķi, piemēram, vidējie statistiskie mācību sasniegumi ikdienas mācībās un valsts pārbaudes darbos un citi jomās «Atbilstība mērķiem», «Kvalitatīvas mācības», «Iekļaujoša vide» un «Laba pārvaldība» raksturojošie rādītāji
- Citi būtiski rādītāji

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Misija – vīzija – stratēģija - prioritātes

Misija – kādēļ mēs eksistējam, darbojamies u.tml.?

Vīzija – kur mēs vēlamies doties un ko vēlamies sasniegt?

Stratēģija – kā mēs to sasniegsim?

Prioritātes – kas ir 1-3 lietas, kam mēs pievērsīsim būtiskāko uzmanību šajā laikā? (iespējams, samazinot laiku citam vai atsakoties no kaut kā cita)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības iestādes misija

Misija atbild uz jautājumiem:

- „Ar ko nodarbojamies?”
- „Ko mēs domājam darīt, lai gūtu panākumus?”

Lai sekmīgi **formulētu** izglītības iestādes **misiju**, nepieciešams:

- apzināt iesaistīto mērķgrupu (izglītojamo, vecāku, pedagogu, atbalsta personāla, tehnisko darbinieku, vadības, Izglītības iestādes padomes, izglītojamo pašpārvaldes) redzējumu par viņu vajadzībām izglītības iestādē
- atbildēt, vai izglītības iestāde vēlas turpmākajos gados (Leiks, 2007):
 - pamatā darboties tāpat kā līdz šim, bet kļūt labāka (pilnveidot kvalitāti)
 - pamatā darboties tāpat kā līdz šim, bet kļūt lielāka (paplašināties)
 - saglabāt dažas būtiskās iestādes darbības iezīmes un pievienot tām vairākas jaunas (izvērst darbību)
 - konceptuāli mainīties (atjaunot vai reformēt)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības iestādes vīzija

Vīzija ir mērķis, uz kuru izglītības iestādei tiekties un ko tā vēlas sasniegt

Vīzijas formulējumam jābūt (Dzedons, 2003):

- **nozīmīgam** (iestādes darbā iesaistītajiem svarīgam)
- **zināmam** (ir zināms iesaistītajiem un brīvi pieejams citiem)
- **stimulējošam** (motivē iesaistīties un līdzdarboties)
- **ticamam** (balstīts realitātē nevis ir pilnībā atrauts no realitātes)
- **tēlainam** (tādam, kas raksturo vienu iestādi)

Vīzija iestādē, kas strādā pēc mācīšanās organizācijā darbības pamatprincipiem, var būt instruments, lai veidotu vienotu izpratni visiem par mācīšanos un sniedz atbildi, ko mācībām izglītības iestādē jāsniedz vai jānodrošina visiem iesaistītajiem.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Misija un vīzija - piemērs

Misija – ... ir izglītības iestāde ir kopienas skola, kura sekmē mācīšanos un personības izaugsmi kā vērtību sabiedrībā

Vīzija – izglītības iestāde nodrošina ikvienam izglītojamam, viņa vecākiem un vietējai sabiedrībai mācīšanās iespējas zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidei, personības izaugsmei, izglītības sekmīgai turpināšanai un dzīves meistarībai.

Papildus materiāli:

- Mārtiņa Martinsona prezentācija
<https://www.ikvd.gov.lv/lv/media/2460/download> un nodarbības video ieraksts <https://www.youtube.com/watch?v=Q80inveCVzk>
- Nipers J., Zīds O., Latvijas Universitātes sagatavotie materiāli profesionālās izglītības iestādēm -
https://profizgl.lu.lv/pluginfile.php/36205/mod_resource/content/0/3_moduli_s/O_Zida_materials.pdf

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības iestādes stratēģiskie mērķi un uzdevumi

- 1. Izveidot iekļaujošu izglītības vidi...** (piemēram, ... izglītojamo augšanai vai ... sekmīgai izglītības programmu īstenošanai u.tml., joma «Iekļaujoša vide»)
 - uzdevumi vai SR, kuri izriet no pašvērtēšanas
- 2. Attīstīt izglītojamo zināšanas, prasmes un kompetences ...** (piemēram, ... sekmīgai izglītības turpināšanai vidējā izglītībā, joma «Kvalitatīvas mācības»)
 - uzdevumi vai SR, kuri izriet no pašvērtēšanas
- 3. Dot iespēju izglītojamiem izprast un praktizēt valstij un sabiedrībai būtiskas vērtības un tradīcijas ...** (piemēram, ... izglītības procesā ..., kritērijs «Kompetences un sasniegumi»)
 - uzdevumi vai SR, kuri izriet no pašvērtēšanas
- 4. Sekmēt izglītojamo pašvadību ...** (piemēram, ... un ar tām saistīto 21.gs. prasmju apguvi dzīvei demokrātiskā sabiedrībā vai ... mācīšanās motivācijai un caurviju prasmju apguvei u.tml., dažādi kritēriji un jomas)
 - uzdevumi vai SR, kuri izriet no pašvērtēšanas
- 5. Veidot demokrātisku un iekļaujošu sabiedrību ...** (piemēram, ... īstenojot vienotas skolas pieeju pedagoģiskajā procesā vai ... nodrošinot izglītības iespējas izglītojamiem ar speciālajam vajadzībām un dažādības vadību kā vērtību u.tml.)
 - uzdevumi vai SR, kuri izriet no pašvērtēšanas

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Attīstības prioritātes un sasniedzamie rezultāti

Attīstības prioritātes:

- **Izglītības iestādes darbības transformācija uz mācīšanās organizācijā darbības pamatprincipiem** (*vispārējā un profesionālā izglītība*)
 - izglītības iestādei SR un to kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji
- **Atbalsta nodrošināšana izglītojamiem atbilstoši viņu spējām un vajadzībām** (*vispārējā un profesionālā izglītība*)
 - izglītības iestādei SR un to kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji
- **Kompetenču pieejas ieviešana** (*vispārējā izglītība*)
 - izglītības iestādei SR un to kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji
- **Prasmju pilnveide un paaugstināšana profesionalitātes sekmēšanai** (*profesionālā izglītība*)
 - izglītības iestādei SR un to kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji

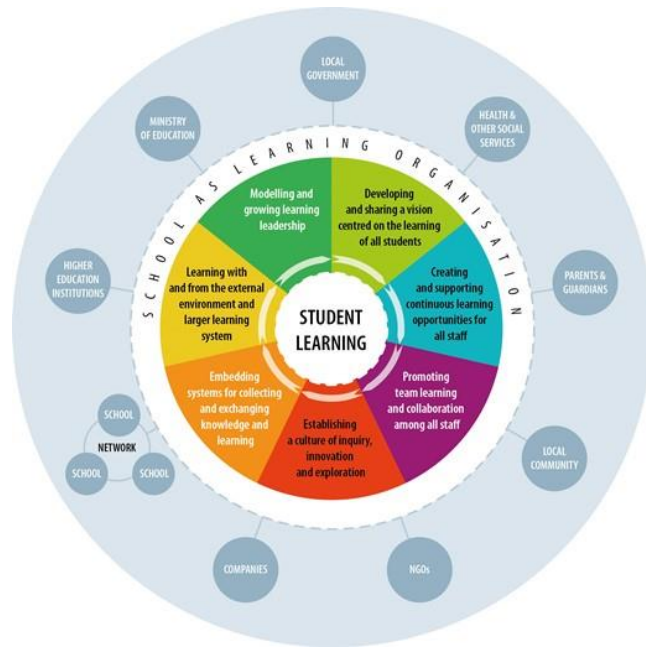
Papildu informācija:

- Ilzes Salenieces prezentācija <https://www.ikvd.gov.lv/lv/media/1002/download> un nodarbības video ieraksts https://www.youtube.com/watch?v=fTrgA_01ZWE
- Edgara Severa prezentācija <https://www.ikvd.gov.lv/lv/media/1020/download> un nodarbības video ieraksts <https://www.youtube.com/watch?v=JXLZWBaI4M4>
- Ulda Zariņa prezentācija <https://www.ikvd.gov.lv/lv/media/1023/download> un nodarbības video ieraksts <https://www.youtube.com/watch?v=6IKBIUntNqc>

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības iestāžu pāreja uz mācīšanās organizācijā darbības pamatprincipiem

/OECD, 2016/

1. Kopīga vīzija par mācīšanos visiem.
2. Iespējas un atbalsts mācībām visiem iesaistītajiem.
3. Sadarbība un komandmācīšanās.
4. Izziņas, inovāciju organizācijas kultūra un uz pierādījumiem balstīta rīcība tās ieviešanai.
5. Sistēma zināšanu un mācīšanās pieredzes apkopošanai un savstarpējai pieredzes apmaiņai.
6. Mācīšanās ar un no ārējās vides un lielākām mācīšanās sistēmām.
7. Līderība par mācīšanos.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības iestāžu pāreja uz mācīšanās organizācijā darbības pamatprincipiem

Projekts Skola2030:

1. Vīzija par visu skolēnu iesaisti mācībās
2. Komanddarbs un savstarpēja mācīšanās
3. Izziņas un inovāciju kultūra
4. Vadības atbalsts attīstībai

<https://www.skola2030.lv/lv/istenosana/macibu-pieejamiba/macibu-organizacija-skola>

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Prioritāte

Prioritāte - izglītības iestādes darbība atbilstoši mācīšanās organizācijā darbības pamatprincipiem

Sasniedzamais rezultāts 2022./2023.māc.g.:

- izglītības iestādē ir kopīga vīzija par mācīšanos visiem

(**kvalitatīvi** - (i) iestādē ir definēta/pilnveidota misija, vīzija un vērtības, kuras atklāj pedagogu un izglītojamo redzējumu par mācīšanās jēgu, nozīmi un sasniedzamajiem rezultātiem mūsu izglītības iestādē kopumā un katram iesaistītajam,

(ii) izmantojot definēto misiju, vīziju un vērtības ir pilnveidoti iekšējās kārtības noteikumi, darba kārtības noteikumi un citi tiesību akti, vērtēšanas kārtība

kvantitatīvi/rezultatīvi – izglītības iestādes misijas, vīzijas un vērtību definēšanā ir iesaistījušies vismaz 70% izglītojamo un 90% pedagogu

kvantitatīvi / kvalitatīvi – 90% izglītojamo pirms uzsāk mācības ir iepazinušies ar misiju, vīziju un vērtībām un ar to saistītajām prasībām izglītojamiem, tādējādi dodot iespēju par 30% samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un par 10% paaugstināt izglītojamo mācību sasniegumus (*moduļa / gada / mācību noslēguma vērtējumos*)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Prioritāte

Prioritāte – atbalsta nodrošināšana ikvienam izglītojamam

Sasniedzamie rezultāti:

- ir izveidota sistēma izglītojamo mācīšanās vajadzību diagnosticēšanai (**kvalitatīvi** – (i) sistēmas izveidē aktīvi līdzdarbojas Izglītības iestādes padome, (ii) sistēma izglītojamo vajadzību diagnosticēšanai precīzi nosaka visu iesaistīto pienākumus un atbildību, **kvantitatīvi / rezultatīvi** – 90% pedagogu un 60% izglītojamo vecāku izprot izveidotās sistēmas radītās priekšrocības un sniedz priekšlikumus tās pilnveidei, **kvantitatīvi / kvalitatīvi** – trīs gadu laikā par 10% pieaug izglītojamo mācību sasniegumi gada vertējumos)
- pedagogi diagnosticē izglītojamo zināšanas, prasmes ikdienas mācībās, izmantojot formatīvās vērtēšanas sniegtās iespējas (**kvalitatīvi/rezultatīvi** – 20% vērotajās mācību stundās 75% pedagogi mācību stundas / nodarbības aktualizācijas un refleksijas daļā izmanto dažādas formatīvās vērtēšanas metodes, lai diagnosticētu izglītojamo zināšanas un prasmes, **kvantitatīvi / kvalitatīvi** – par 15% pieaug izglītojamo mācību sasniegumi ikdienas pārbaudes darbos)
- izglītojamiem ir pieejams dažāda veida atbalsts personības izaugsmei (**kvalitatīvi** – klašu / grupu audzinātāji ir izstrādājuši personības izaugsmes programmu atbilstoši izglītojamo vecumposmam, **kvantitatīvi / rezultatīvi**: (i) 70% izglītojamo un pedagogu apliecina, ka jūtas piederīgi izglītības iestādei un var saņemt nepieciešamo atbalstu, (ii) izglītības iestādē ir pieejami izglītības psihologa, speciālā pedagoga, sociālā pedagoga, ergoterapeita pakalpojumi, **kvantitatīvi / kvalitatīvi** – par 5% samazinās dažāda veida pārkāpumi izglītības iestādē, pateicoties personības izaugsmes programma, kuru īsteno klašu / grupu audzinātāji, un atbalsta personāla sekmīgam preventīvajam darbam)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības iestādi raksturojošie rādītāji attīstības plāna perioda noslēgumā

Izglītības iestādi raksturojošie rādītāji attīstības plāna periodam, piemēram:

- Īstenotās izglītības programmas
- Izglītojamo skaits
- Nodrošinājums ar pedagogiem, atbalsta personālu un izglītības iestādes administrāciju
- Īpašais piedāvājums jeb izglītības iestādes specializācija
- Izglītības kvalitāti raksturojošie rādītāji izglītības iestādē jeb kvalitātes mērķi, piemēram, vidējie statistiskie mācību sasniegumi ikdienas mācībās un valsts pārbaudes darbos un citi jomās «Atbilstība mērķiem», «Kvalitatīvas mācības», «Iekļaujoša vide» un «Laba pārvaldība» raksturojošie rādītāji
- Citi būtiski rādītāji

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Audzināšanas darba prioritārie uzdevumi trīs gadiem

Audzināšanas darba prioritārie uzdevumi var tikt formulēti kā:

- uzdevumi (sekmēt, pilnveidot, dot iespēju, veidot, veicināt u.tml.)
- vērtības (izmantojot 2016.gada 15.jūlija MK noteikumos Nr. 480 definētos tikumus)

Audzināšanas darba prioritārie uzdevumi kā vērtības:

- *prioritāri nozīmē, ka šīm attīstības plāna periodā pievērsīsim īpašu uzmanību*

Piemēram,

- Godīgums (izglītojamie rīkojas kā?...) uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;
- Savaldība (izglītojamie rīkojas kā?...) uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus
- Atbildība (izglītojamie rīkojas kā?...) griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Karjeras izglītības prioritātes

Vispārējā izglītība – būtiskie akcenti:

- karjeras izglītība integrēti un atsevišķi pasākumi
- tiek iepazītas dažādas profesijas
- tiek iepazītas dažādas izglītības turpināšanas iespējas (paša skola, citas skolas, vispārējā un profesionālā izglītība)
- izglītojamie var pieņemt apzinātu lēmumu izglītības turpināšanai

Profesionālās ievirzes izglītība – būtiskie akcenti:

- izglītojamie pieņem apzinātus lēmumus par izglītības turpināšanu vai karjeras uzsākšanu
- ir iespēja iepazīties ar darba vidi, dažādām profesijām un/vai savas profesijas specifiku un turpmākās izglītības ieguves iespējām
- vairāk kā 50% izglītojamie ir informēti par aktualitātēm darba tirgū, izprot darba tirgus tendences vietējā un valsts mērogā

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

- ▣ Izglītības kvalitātes valsts dienests
- ▣ Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050.
- ▣ Tālrunis: +371 67222504, e-pasts: ikvd@ikvd.gov.lv
- ▣ www.ikvd.gov.lv